

5. Brussel is geen eiland

Omwille van de opdracht van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn zijn de kaarten in deze atlas beperkt tot de administratieve grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (19 gemeenten). Hiermee wordt als het ware een stukje uit een groter «Brussel» geknipt. Vanuit geografisch oogpunt deint Brussel immers tot ver buiten haar administratieve grenzen uit. De stedelijke activiteiten en bijgevolg ook de stedelijke morfologie, overschrijden de traditionele gemeentegrenzen. Geografen maken een onderscheid tussen de *morfologische stad* (de min of

meer aaneengesloten bebouwde zone) en de *banlieue*. De banlieue is de zone die door suburbanisatie van het wonen, en steeds meer ook door de suburbanisatie van het werken, deel is gaan uitmaken van de stad. Functioneel is de banlieue stedelijk, morfologisch kan ze nog steeds landelijk zijn (Mérenne, 1991). De morfologische stad en de banlieue vormen samen het *stadsgewest*. De census is een gelegenheid voor geografen om de stad opnieuw af te bakenen vanuit morfologisch en functioneel oogpunt ^[4].

Dit betekent dat men de dynamieken in een stad niet kan begrijpen zonder de stad in haar geheel te bestuderen. Aan de hand van drie kaarten plaatsen we het Brussels Gewest in een groter geheel.

Kaart 1-03 toont het volledige Brusselse stadsgewest, dus zowel de morfologische stad (35 gemeenten) als de banlieue (26 gemeenten). De bevolkingsdichtheid is zeer hoog in de kernstad (het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) en vermindert naarmate men zich van het centrum verwijderd.

⁴ De onderzoeksploeg van Prof. E. Van Hecke van het ISEG, KULeuven werkt aan de afbakening van de nieuwe stadsgewesten op basis van de census van 2001. Deze monografie in opdracht van Federaal Wetenschapsbeleid en FOD Economie-Algemene Directie Statistiek zal verschijnen in 2007. De kaarten in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de nieuwe geografische afbakening.

Kaart 1-03 Bevolkingsdichtheid (stadsgewest)

